

Minister Zdrowia

ZPP.050.6.2025.DL

Warszawa, 07 marca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 7722 złożoną przez Pana Janusza Cieszyńskiego, Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawie umiejscowienia alkoholu w sklepach sieci handlowych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do pytania pierwszego i drugiego wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 9⁶ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej „ustawą”, sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzi się w punktach sprzedaży, którymi są:

- 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych;
- 2) wydzielone stoiska w samoobsługowych placówkach handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m²;
- 3) pozostałe placówki samoobsługowe oraz inne placówki handlowe, w których sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych.

Mając na uwadze powyższe ustawodawca jednoznacznie wskazał punkty sprzedaży napojów alkoholowych, aby odseparować alkohol od innych artykułów spożywczych i przemysłowych. Stąd też alkohol powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) w sklepach o powierzchni sprzedażowej powyżej 200 m² powinien być dostępny dla klientów tylko w obrębie wydzielonego stoiska. Zatem, *per analogiam*, pozostałe alkohole (do 4,5% oraz piwa) mogą być umieszczone w innych miejscach punktu, poza wydzielonym stoiskiem. W

ustawie, poza wskazanym wyżej artykułem, nie znajduje uregulowania kwestia rozmieszczenia napojów alkoholowych (ułożenia na półkach).

Warto wspomnieć, że przepisy ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców wprowadziły m.in. usunięcie wymogu zamknięcia wydzielonego stoiska „własną kasą fiskalną, rejestrującą prowadzoną sprzedaż”. Uprzednio obowiązujące brzmienie art. 2¹ pkt 6 nakładały na przedsiębiorców taką organizację powierzchni sprzedaży w sklepach ze stoiskiem alkoholowym polegającej na zamknięciu pewnego obszaru powierzchni handlowej za pomocą regałów, z jednym określonym wejściem na stoisko i wyjściem przy kasie fiskalnej. Taka organizacja przestrzeni sprzedażowej przyczyniała się do tego, że wydzielone stoisko praktycznie zawsze było wyraźnie wyodrębnione od pozostałej powierzchni placówki handlowej. Przepis art. 2¹ pkt 6 ustawy w obecnym brzmieniu wskazuje, że „wydzielone stoisko to oddzielone od pozostałej powierzchni punktu sprzedaży, ciąg handlowy lub lada”.

W żadnym akcie prawa powszechnie obowiązującego ustawodawca nie zdefiniował pojęć „ciąg handlowy” oraz „lada”. Brak również orzecznictwa i piśmiennictwa odnoszącego się do wyjaśnienia definicji wydzielonego stoiska. Przy dokonywaniu interpretacji brzmienia art. 2¹ pkt. 6 ustawy, należy brać pod uwagę, że ustawowy nakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych na terenie wydzielonego stoiska stanowi jedno z narzędzi realizacji wymienionego w art. 2 ust. 1 ustawy zadania, jakim jest ograniczenie dostępności alkoholu.

Podkreślenia wymaga, że podstawową funkcją utworzonego wydzielonego stoiska ma być stworzenie należytych warunków umożliwiających nieudostępnianie osobom niepełnoletnim ekspozycji na napoje alkoholowe oraz ewentualną reklamę lub promocję tych napojów. Ma ono także umożliwić konsumentom dokonanie zakupu alkoholu w sposób przemyślany, nie zaś impulsywny i często warunkowany stosowanymi strategiami marketingowymi. To dodatkowe ograniczenie w sposobie sprzedaży ma za zadanie ułatwić konsumentom racjonalizację decyzji w zakresie dokonywanego zakupu.

Z uwagi na powyższe przyjąć należy, że wskazany w ustawie obowiązek oddzielenia wydzielonego stoiska od pozostałej powierzchni punktu sprzedaży zostanie wypełniony, o ile zapewnia on realizację tego celu poprzez jego rzeczywiste, fizyczne wyodrębnienie z powierzchni sklepu, przykładowo przez ustawienie barierek. Oddzielenie to nie może mieć natomiast jedynie wymiaru symbolicznego, np. ograniczającego się do umieszczenia linii granicznych rozgraniczających stoisko od pozostałej powierzchni sklepu. Wydzielenie powinno mieć charakter widoczny dla konsumentów jak i obsługi sklepu.

Odnosząc się do pytania trzeciego, w ślad za odpowiedzią przedstawioną w odniesieniu do poprzedzających pytań, wskazać należy, że nie ma przepisów, na podstawie których niektóre z sieci handlowych mogłyby umieszczać stoiska z alkoholem wbrew powyższym

regulacjom. Działanie takie stanowi naruszenie określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych. Zgodnie z treścią art. 18 ust. 10 pkt 2 ustawy, zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych organ zezwalający (wójt, burmistrz, prezydent miasta) cofa w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych. Stosownie więc do powyższego, w przypadku powzięcia informacji i stwierdzenia naruszenia przez dany punkt sprzedaży przepisów dotyczących umiejscowienia napojów alkoholowych, organ zezwalający ma obowiązek cofnąć takiemu punktowi zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Odpowiadając na pytanie czwarte, uprzejmie informuję, że zgodnie z przepisem art. 18 ust. 8 ustawy organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. Zgodnie więc z powyższym, wskazać należy, że przedmiotowe kontrole należą do kompetencji organu, który wydał danemu punktowi zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Odnosząc się do pytania piątego, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie przeprowadziło dotychczas badań w przedmiotowym zakresie. Niemniej jednak, Ministerstwo Zdrowia na bieżąco analizuje rozwiązania mające na celu ograniczenie spożycia alkoholu oraz szkód powodowanych przez jego spożywanie, o potwierdzonej skuteczności, rekomendowane m.in. przez Światową Organizację Zdrowia, zgodnie z podejściem, że skuteczna polityka przeciwalkoholowa charakteryzuje się wykorzystaniem narzędzi w różnych zakresach oddziaływania.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/